

VOIESOL ȘI VEI PUTE

	Cap.	Dist.
Pe anu —	lei 128	— 152.
Pe șese luni —	„ 64	— 76.
Pe trei luni —	„ 32	— 38.
Pe ună lună —	„ 11	—
Unu esemplar 24 par.		
Pentru Parisu pe trimestru fr. 20 —		
Pentru Austria „ fior. 10.-va.		

ROMANULU

LUMINEZA-TE ȘI VEI FI

Abonamentul în Bucuresci, Pasagiulu Român No. 1. — În districte la corespondență diariulu și prin postă. La Paris la D. Darras-Hallegrain, rue de l'ancienne Comedie, Nr. 5. Administratoarele diariulu D. Gr. P. Serrurie.

ANUNCIURILE

linia de 30 litere — 1 leu.

Inserțiuni și reclame, lin. 5 — „

Redacțiunea, Strada Academiei No. 20. — Articolele trimise și republicate se voru arde. — Redactorul responsabilu EUGENIU CARADA.

ADMINISTRAȚIUNEA DIARIULUI.

Toți DD. abonați ai acestu diariu din Capitală cari nu primesc foile regulate pe fiă-care și la timp, pină la 9 ore de dimineață, sunt rugați se nu pregete nici decum d'a ne înscința spre a se putea curma ori ce neregularități, căci fără asemeni reclamați, administrațiunea nu pôte face îndreptarea neapăratu necesariă.

GR. P. SERRURIE.

Bucuresci 17 Augustu.

Pentru dresarea listelor electorale, d. Ministru din intru, din cauza lipsei de timp, a acordat comunelor numai 15 zile. Cităm în procesele verbale ale Comunei Bucuresci, publicate în „Romănu” ce s'a împărțit aji, că ănsa-și Comuna Bucuresci a primitu abia la 9 Augustu, adresa oficială pentru a procede la această lucrare, ș'astu-felul nu-i mai rămănea atunci de cătu 11 zile pentru a o face. Ce va fi însă cându, cei cari voru citi procesele verbale ale Comunei voru înțelege îndată că nici pină astă-și 17 Augustu, nu s'a putut procede la facerea unor liste, cari ceru atăta lucrare și cari trebuia se fiă tipărite ș'afisate la 21 Augustu!

Consiliulu Comunal, pentru a putea face acea lucrare a trebuitu se cêră, de la d. Casieru generalu alu judeciulu Ilfov, rolarile de contribuțiune pentru judeciulu întregu împreună cu Capitală; de la Ministrulu de financie, lista de pensionari Statali, de la alu justiției, lucrările publice, resbelu și de la Președintele Consiliulu, de la Rectoriu Universității, de la direcțiunea serviciulu Sănităru, de la Mitropoliă, liste, despre drepturile celor cari depind d'aceste autorități; din tôte aceste liste suntemu mai securi, pin'acumu prê pucine s'a trimis Comunei și pôte încă nici una. Ce voru face daru dd. Membrii ai comunei, ce voru face alegătorii?

Una din cele mai dureroase, din cele mai ucidătore moscenire ce ne a lăsalu trecutul este: prevaricarea, jafulu, hoția. Una din cele mai mari și mai grele sarcine ale guvernulu este d'a lupta contra acestei plage, contra acestor fiare, contra acestor Centauri și-i va trebui tötă puterea și dibăcia lui Hercule spre a-i învinge; și chiaru avëndu unu asemenea guvern, amu disu și repeșim, totu nu va putea învinge de nu va fi ajutat de tötii omeni o-

nesti și onorabili cari se-i denușă ori ce abusu.

Unulu din bunii și onorabili Romăni, a datu guvernulu concursulu seu în această mare cestiune. D. Constantin G. Cantacuzino, (Ploiescenu seu Rifovenu) a primitu a merge în judeciulu Prahova, ca comisariu alu Ministeriulu de financie, ș'a cerceta cumu se face împlinirea impositelor, cumu se tinu registrele, câte imposit s'a împlinitu și câte au mai remasu ne'plinite. Abusurile ce s'a făcutu în privința impositelor credeam tötii că le cunoscem. D. C. G. Cantacuzino ne a făcutu se vedem că cangrena, cutesarea în crimă era multu mai mare de cătu o presupunem noi. Acestă dovadă a datu o domnia-sea d-lui Ministru de financie printr'ua dare de semă lămurită, și'n-socită cu dovezi pipăite ș'oficiale. Spre a putea lumina publiculu în această cestiune, am rugat pe d. C. G. Cantacuzino a ne permite se publicam raportulu dumisale către d. Ministru de financie, mai nainte chiaru d'a ordina d. Ministru publicarea lui în foia oficială. Rugăciunea noastră a fostu ascultată ș'astu-felul putem pune suplu ochii publiculu acelu tablo ș'păimintătoriu de jafuri și bine-făcătoriu pentru rezultatele fericite ce voru aduce negreșitu cercetăria, descoperirea și desvelirea în facia guvernulu ș'a națiunii a jafurilor, a crimei.

Relațiunea d-lui Cantacuzino, arată cumu contribuitorii plătescu îndouit, și Tesaurulu perde chiaru cea-a ce are a primi dupe lege și cumu jefuitorii cutăză tötii pentru că nu mai credu că va fi unu guvern care se voiască se descoperi abusu, se-lu facă cunoscutu națiunii prin publicitate și se trimiță naintea justiției pe abusatori. Acestu din urmă reu, această credință a criminalilor în perpetuarea crimei este mai vătămătore pôte, mai ucidătore de cătu ănsa-și crima. Încă uădată daru se stăruim cu tötii a descoperi abuserile ș'a le face cunoscute guvernulu. Se stăruim apoi cu tötii a cere de la guvern se facă asemenea cercetări în tötă țera, se publice raporturile ce i se voru supune și se trimiță naintea justiției pe cei culpoși. Pină ce nu se voru stărpi abuserile, și tötii felulu de abuseri, pină ce nu se va face astu-felul în cătu se convingă tötii că dreptatea și moralitatea este temeliea noulu edificiu, nu vomu fi uă societate, nu vomu fi uă națiune. Chiaru de s'ar întâmplă — cea-a ce n'o ad-

mitem, cea-a ce ar fi uă crimă chiaru d'a o admite — ca unele reclamați se remăie fără efect, ca unii din cei cari violăse legea și moralitatea se fiă ocrotiți, totu nu trebuie se încetăm din datoria ce avem d'a denunța abusu; din contra încă în asemenea casu vomu avea datoria a veghia ori ce abusu cu mai multă stăruință.

Aci este locul se facem cunoscutu că fără de legile trecutulu au fostu atătu de mari, în cătu mulți omeni onorabili ei ănsi nu mai credu însă în dreptate, nici în virtute, nici chiaru în onestitate; acea durerosă mușcătură a poetulu Alesandrescu a ajunsu a fi luată dreptu unu adevăru ad-literam că „Lumea moscenire, tilhariloru s'a datu.”

Am vedutu noi ănsi-ne, bărbați onorabili cari nu cutăză a denunța abusu lu dicendū că este de prisos, că nu se va face cercetare seu, că recertarea va fi numai aparinte și că rezultatulu va fi triumfulu crimei asupra virtutii. Primiim adese epistole prin cari ni se denunța unu jaf și celu care ne o trimite nu cutăză a supserie; unii supscriu însă, cu adăogire „numai pentru Redacțiune.” Cumu nu vedu însă, acei onorabili cetățianu că guvernulu nu pôte procede pe acuzări anonime; cumu nu n'ntelegu că celu acuzatū este în dreptu a cere se cunoscă pe acuzătoru și că noi n'avem dreptulu a refusa asemenea cerere unu omu ce este acuzatū. Este unu dreptu ca totu omulu se fiă presupus, credutū chiaru de nevinovatū pină ce nu se va dovedi culpa lui. Cine daru acuză trebuie s'o facă în lumina mare și totu d'ua dată se aibă și se presinte dovezi; într'altu-felul nici guvernulu, nici chiaru redacțiunile foilor publice nu potū face nimic. Se încetăm daru d'a ne mai teme de triumfulu viciulu; Virtutea este astă-și pe Trolulu Romăniei; Guvernulu actualu este compus de bărbați onorabili ș'astu-felul voru fi în viitoru tôte guvernele.

Constituțiunea are unu articlu care este părghia cea mai puternică prin care putem se curmăm viciulu, prin care putem se silim po tötii funcționari a respecta legile. Eca ce dice articlu 20.

„Nici uă autorizațiune prealabile nu este de trebuință pentru a se face urmări contra funcționarilor publici pentru faptele administrațiunii lor, de părțile vătămate.”

Așia daru ori ce cetățianu are dreptulu se tragă d'adrepulu în judecătura pe funcționarulu care va fi violatū legea în privința lui. Se ne împlinim daru tötii datorile nostre de cetățianu, se fimu tötii pentru unulu, cându acelu unulu va fi lovitū în v' unu dreptu alu seu, și n'curândū nu se va mai găsi unu singuru omu care se violese legile, și celu care ar cutesa-o ar plăti îndată cu amarū a sea cutesare.

Revenindū la punctulu nostru de plecare, la raportulu d-lui C. G. Cantacuzino, către d. Ministru de Financie, asigurăm publiculu că voru citi în aceste zile în Monitoriu că cei culpoși s'a datu judecătii, că se mulțumesc d-lui C. G. Cantacuzino, și că s'a trimis asemenea bărbați ș' asemenea comisiuni în tôte judeciile.

Monitorele Franceze deminte, seirea dată de Times că Napoleone III ar fi adresatū uă epistolă regelui Belgiei spre alu linișci despre scomelele răspundite car ar cerutu a se reda Franciei Rigatul Belgiei. Foia oficială spune că Ministru din afară ar fi făcutu cunoscutu guvernulu englesu că nu era adevăratū că Francia reclama cetățile Marienburg și Philippeville, din acelu rigatū. Așia daru se constată oficialu că Francia a cerutu numai Prusiei compensări teritoriale, cerere care nu se scie pan'acumu ce întindere a avut și ce rezultatū va avea.

Gazeta oficială a Italiei publică unu decretu de amnistie, de crime și de delictu politice fără restrângere, care se n'tinde chiaru la acele persoane cari nu profitaseră de precedintele amnistii. Acestă inteligentă justițiă politică privește pe unu singuru omu, pe Mazzini.

Pôte că unii din cititorii nostrii își mai aducū aminte că n' luna trecută, răspundendū diariulu din Bucuresci, Desbaterile, diserămū chiaru în această parte a diariulu că Mazzini nu n'osemna în Italia de cătu Unitatea Națională și c'acumu, ideia ce reprezintă elu, ideia pentru care a luptatū, fără unu minutu repaosu 36 de ani, fiindu reprezentatū de Victoru Emanuele și devenindū unu faptū împlinitū prin reluarea Venezziei, Mazzini nu numai că nu mai pôte fi periculosu regelui, ci încă îi este de celu mai mare ajutoru. Cându cine-va pune părghia sea pe dreptu ș'apoi raționăse este sicuru a p'dice viitorulu; astu-felul, câte-va zile, dupe ce susțurămū aci acestu adevăru, primulū Ministru alu

micu biurou, luă cu grăbire uă penă și scrisse aste câte-va cuvinte:

„Scumpa mea,
„Cine-va care rōgă vè scorie, armați-vè cu indulgință. Balurile d-tale au nenorocirea de a face pe mulți se le dorăscă. Tötă lumea voiescu se viu la ele, și d-ta în locu se faci mai multe invitațiuni, faci mai puține. Prin această țineți prè multu la cultulu opozițiunii. Cu tôte aste uă persoană pe care voiū s'o îndatorezū are cea mai viuă dorință a vè fi prezentată, și, după această, se petrecă câte-va ore în saloanale d-tale. Acestă persoană scie că veseliea mea este plăcută înțelepciunei d-tale, și mē rōgă se abuzesū de astă favore. D. de Sombreuse e unu omu de lume cu totul; elu era spirititū, cea-a ce nu e nimicū, și escelinte maniere, cea-a ce este ceva. Elu se vede pretutindeni și e uă miune că nu'lu ați vedutu la mine. Ce

rearea d-lui mi-a venitū fără veste, și mi se pare, că măne se danțeză la d-ta pentru cea mai dupe armī oră. Așia daru timpulū imi lipsesce pentru a vè cere onōrea de a v'lu presinta într'ua sēră cându veți primi pe pușini, și d. de Sombreuse, care pune chiaru înderetnicia în cererea lui, asigură că unu becheriu a căruia intrégă familiă este în provincia nu pôte se fiă nici uădată superătoru pentru stăpina unei case. Veți avea ore reutate de ai proba că se țesela? Acesta ar fi ai face nemulțumire lui ca și mie, și mi inchipui, alu face se vè iubescū prè multu, o d-tale amică

„ESTELLA.”

D-na de Sarens boți scrisōrea. Două decū de linie pentru uă presintare. . . O! o!

Unu servitore este aci și ascēptă responsulu pe care D'onna trebuie se'lu de d-nei de Marsannes, dise servitōrea.

D-na de Sarens se apropiă de unu

micu biurou, luă cu grăbire uă penă și scrisse aste câte-va cuvinte:

„Scumpa mea,
„Nu suntū acasă astă-și, așia daru este forte probabile că mē veți vedē îndată; dacă vei veni mai de vreme ne vomu preimbla la Champs-Elysees. Erl a fostu mercuri, și în care primescū, și amu nevoia se ieu pucinu aerū, pentru ca se mai uitū deosibite impresiuni ce m'au făcutu amicū pe cari i'am vedutū. Singurā nu mē voiū duce; dacă din potrivā vei veni nōptea, vomu vorbi lingăffocū de persoana pe care voiesci s'o îndorați, și te voiū tachina.

„SABINA.”

— Aide! își dise ea dândū responsulu la servitōrea care ascepta, cu ajutoriulu astei vesele nebunā, diua se va sfirși mai curandū. . . Cine ore se fiă acestu d. de Sombreuse pe care din minune nu'lu cunoscū, nu lū am vedutu la ea? Ore ea'lu cunōsce, și, dacă lū cunōsce pucinu, nu'lu cunōsce prè multu?

Rigatulu Italiei publică decretulu prin care porțele Patriei ș'ale Parlamentulu se deschidū neștrămutatulu propagatore alu unității italiene. Eca ce dice în această privință diariulu din Paris *L'avenir*, din 23 Augustu.

„Tôte ănimel generose voru aplauda decretulu de amnistia ce s'a publicatū acumū în Italia. Acestu actū va fi onōrea ministeriulu d-lui Ricasoli. Astu-felū s'a scersū acumū vechile lupte de partite. *Illustratū patriotū*, a căruia activitate curagiosă, și neobositu devotamentū, a contribuitū atătu la formarea Italiei, d. Mazzini, pôte în sfârșitu se reintre în Patria sea.”

Raportulu d-lui Constantin G. Cantacuzino, (Rifovenu seu Ploestenu) către d. ministru de Financie, Petre Mayrogheni, în privința stării comptabilității în judeciulu Prahova.

Domnule Ministru,

Predecesorul D-v. D-lu I. Brătianu prin nota No. 23,164, m'a invitatū se mergū în districtulu Prahova se constată stătu starea comptabilității și ținerea scripturilor cătu și adevăratu rămășita ce are se primescū din acestu districtu fiscalu; ca se fiū și eu ore cumu folositoru amu primitū această sarcină, și amu procedatū în modulū următoru:

Luandū de la D. casieru generalu bilanțulu de rămășita ce figurēdă asupra fiă-cării plăși în parte, ne putandū D. Casieru, n'mi da asemenea bilanțu pe fiă-care comunā, și înțelegendū că compturilo ținute de fosti casieri particulari și de la desființarea lor de subu prefectū suntū în deplorabilu stare, prin hartia mea subu No. 1, lū amu invitatū se mē însoțescă, însuși la fiă care plasă.

Amu mersu înțitiu la plaiulu Teleajenulu unde amu găsitū comptabilitatea în cea mai mare neorânduială; în registre de partiți nu s'a vedutu deschise partide pe venituru nici pe anulū 1864 nici pe anulū 1865. În registru de amănunte asemenea n'amū găsitū partide formate pe comune pe anulū 1865 și celu cōrentū, astu-felul în cătu nu scia nici subu-prefectulu ce are se iē de la perceptoriu comunalni acestia ce datorēdă fiscalu; din această causă la unele comune s'a găsitū rămășite și la altele dați boni mai multu de cătu datorii; și ce este mai multu, Domnule ministru, ordonanțele de scăderi nu s'aū găsitū operate, cu tôte că ele copriudeau scăderi pe 1863 și 1864, ci stau cusutele în dosare fără se se scadă comunele cu sumele ce le priveau.

Uă ore după această trimitere de bilete, uă femeia mică, brunetă, forte bine îmbrăcată, și a cărei față era plină de veselie, venia la D-na de Sarens.

— Suntū gata, și putemū se plecāmū, dise ea; însă mai înțitiu e gata invitațiunea, pus'o-af în copertă sigilat'o-af?

— Este timpū, response D-na de Sarens, care înoda cordelele pălăriei sēle.

Estella bātu cu piciorulu în covorulū salonulu.— Însă acesta nu e uă trebă de protocolū, dise ea.

— Nu țiamū spusū c'am se te tachinesū? response Sabina.

D na de Marsannes surisă, și îndreptându-și fionculu unei micu cravate de dantele albă:

— Urmesă, dise ea; nervele mele potū se infrunte ori ce epigrame.

Cândū ele plecară la preimblare, Estella se aședă în colțulu trăsorei, și

FOITIA ROMANULUI

D-na de Sarens. 1)

Era aprōpe de douē ore dupe amia-și cându D-na de Sarens își sfirșia toaleta, din cându în cându ea și arunca ochii asupra unei mare grădine ce se n'tindea suplu ferestrele iei; sōrele luca, și chipu'lu lui ora legănatū de unda unu micu lacū care se dărea printre arborii fără frunție. Uă merlă sârea pe marginea de piatră a acestu micu lacū și muia cu leno cioculu seu galbenū în apa limpede. Uităndu-se la ea d-na de Sarens gândea ce ar putea face în diua aceea-a.

Cătu e de fericită acea pasere lsi dise ea. Ea scie ce se faci cu timpulū iei. A ocupa timpulū, nu e nimicū; însă alu perde!

În acestu momentū uă servitōre intră în cameră și dete stăpânei sēle uă

De Amedée Achard, estrasă din *Rocue des deux Mondes*.

In fața acestor neregularități m'am vădit nevoit să mă așez pe toți perceptorii comunali de la 1863 pînă la 1 Iuliu anul curent, și să procedu însuși la încheierea compturilor cu fiș care perceptorii în parte, scădându-l cu sumele din ordonanțe, și astăzi felul alegându adevărate rămășițe am format tablourile în număr de 4 ce le anechez pe lângă acesta din preună și cu actele justificative.

La acestu plaiu am mai găsit lu-ați de fostul casieru particular C. Anastasescu lei 2000 de la perceptorul comunei. Pozeșturile în 1864, liberându-l recipisă pentru această sumă în casa banilor însă, s'au pășit trecuți numai lei 200, cu care sumă numai s'a vădit scăduțu perceptorul, preținându această seî se înapoeze lei 1800 de numitul casieru; asemenea și perceptori comunei Surani posedă uă recipisă totu a acelu casieru în sumă de lei 900 din 1864 care bani nu 'i am găsit trecuți nici în casa banilor nici scăduțu perceptorul, preținându și acesta a i se înapoeze aceste bani.

Plasa Târșorului.

La această plasă am găsit aceleași neregularități, în comptabilitate și scrip-te, cu osebire că, actualul, sub-prefect nu are adunată casa banilor de la intrarea d-lui în funcție, prin urmare nu se pôte cunoșce ce numerar are în casă, și ce este mai mult, că banii îi ține la d-lui a casă.

Asupra D-lui I. Mărunțenu, fostul casieru particular la această plasă și actualmente sub-prefect la plasa Cămpului, s'a găsit că comuna Păuleșii pretinde de la D. I. Mărunțenu suma de 740 lei, justificându perceptorul această cerere cu o înscrisă chitanță de mână a D-lui Mărunțenu, fără se fi sub-semnată de densusu. Acestu perceptor a declarat că pentru aceste bani 'i a cerut în mai multe rânduri recipisă în formă și densusu 'i a dîșu că nu are recipisă venite de la Ministeriu; această chitanță v'o alăturu în originalu. D. Mărunțenu însă negă aceste.

Asemenea s'a găsit primiți de D. C. Andronescu sub controlor districtului, de la perceptorul comunei Tăricești în 1865 lei 200 liberându-l uă chitanță manuscrisă în coprire că acea sumă s'o dea casierulu particular, și acești bani nu s'au găsit regulați nicăeri, nici liberată recipisă de casieru, nici scăduțu perceptor; și această chitanță v'o anexezu în originalu, cerendu și aceste despăgubirea.

Plasa Filipesci.

La această plasă n'am pututu intra în nici uă cercetare căci neorânduile și abaterile suntu atât de însemnate în cătu ne putându face în altu chipu, s'a încheiatu anexatul procesu verbalu prin care se desvoltă dibăcia

cu unu aeru de otărire: — Incepeți foculu, dișe ea, ascultu cu tôte atențiunea.

— Uă mică harță mai întiu respunse d-na de Sarens; avem unu subiectu de conversațiune, care prin micu lovituri pôte se mē intereseze; se nu'lu secăm d'ua dată. Cu elu trebuie se ne ducem celu puicinu pînă la arculu Estoile, și e ceva grozavu cāndu gāndescu că cail meî nu prē ieu vēntu!

— Suntu daru condamnata, și supusă la unu interrogatoriu?

— Mi 'al permisu se'mî punu ghiarele pe d-ta, și eu le infigu.

— Bine! nu voiți țipa.

D-na de Sarens făcu unu semn de neplăcere. — Esci odiosă, urmă ea. Ce plăcere de a jupuia omeni, cāndu nu se plāngu! Ia se vedem, ce este aceste d-lu de Sombreuse cu care mē amenințai?

— Elu este unu june.

— Tineru e junele d-tale? căci, scii d-ta, suntu juni cari cāte uă dată

acestu D. sub-prefect, rămāndu ca d-vōstră, Domnule ministru, se ordonanțî cele de cuviință.

Plasa Cămpului.

La această plasă aceleași iregularități în comptabilitate și scrip-te și încă mai multu că D-nu Tase Paleologu fostul sub-prefect la această plasă, a prevaricatu lei 35,000 și nici a liberatu pe timpul cătu a fostu sub-prefect la ver'unu perceptor recipise în regulă de bani primiți mărginindu-se numai a sub-semna în condicile recapitulative ale perceptorilor de primirea banilor, s'a găsit încă mai multe sume primite în 1865 și trecute în condicile recapitulative ale anulu 1863, și netrecute în casa banilor; iar ajutorulu seî D. Grigorie Giurescu, dupe cumu se constatā din anexata petiție a perceptorilor din comuna Puceni, mari și mici, legalisatā de comună a luat prin silnicie de la acestu perceptor lei 540 și a datu 3 chitanțe „că a primitu salariulu atātu alu D-lui cătu și alu altor dnoî am-ploiați din sub-prefectură.“ Această sumă nu s'a găsit regulată în nici uă condică, și nici scăduțu perceptorul cu dēnsa. Acestu D. Giurescu însă, astăzi se află comandir de dorobanți la poliția orașulu Ploesci.

Pentru D. I. Paleologu am mai întimpinatu reclamații mai din tôte comunele că le-a luat bani în silnicie sub diferite preteste, precum abondamentulu de jurnale și loterie, și nici bilete de loterie nu le-a datu nici jurnalulu mi le a trimis.

M'am opritu, domnule Ministru, cu cercetarea numai pentru aceste 4 plāși din cauză că la 18, avēndu unu procesu de hotărnicie 'mî trebuie unu timpu de 10 zile spre a mē pregăti.

Rămāne daru ce acele 3 plāși înapoeze cu orașulu, se le facu dupe terminarea procesulu, de veți cunoșce, domnule Ministru, că mai este de trebuință.

Constatarea pentru rămășițele arendilor proprietăților statulu urmăz ca mai înteu se se scada ceea ce se cuvine pentru pământulu datu foștilor clăcași, seî se bine-voiti a'mî da instrucțiuni intru această; necesāndu uă listă în originalu de acele rămășițe.

Domnule Ministru, nu socotiu de prisos a a vē areta băgările mele de sēmă ce am făcutu cu ocaziunea aceste cercetări. D-ni sub-prefect n'au nici uă cunoștință de comptabilitatea actuală; n'o tãgăduiescu nici dēnsii această; acei care cunosc această comptabilitate suntu foarte rari, n'au avutu cunoștință asemenea, desființai casieri particulari, din care cauză Comunele în carāndu au se ajungă a nu mai da fisculu nimic și ietă pentru ce; adosele prin comune se facu în fie-care anu era scăderile dupe 2 și 3 ani. Apoi cumu pôte rezista nă comună adogāndu-se pe fie-care anu cu spornici iei,

suntu bătrine și omeni tineri cari suntu totu dēna bătrini.

— Alu meî are treizeci și patru de ani. Elu ride foarte lesne; și la ocaziune scie se plāngu?

— Ce face elu?

— Acea-a ce se face Paris cāndu cine-va n'are nimic de făcutu.

— Unu omu care-și implinesce bine această funcțiune e bunu pentru ori ce.

Veți adese pe d. de Sombreuse?

— Forte adesea.

— Și 'lu iubesc multu?

— Multu.

— Atātu de multu!

Estella incepu a ride, și uitāndu-se bine în ochii d-nei de Sarens; — Scumpă Sabină, dișe ea, nu lăsa se prē a lerge imaginațiunea d-tale. Amu uă animă leneșă care se teme grozavu de aventuri; ea merge la pasu. Nu s'a născutu încă principele Charmant care trebuie se facă ca anima mea se cunoșcă emoțiunile, îngrijirea, intusias-

și ne scādēndu-se pe cāte trei ani cu morți, fugari și insolvabili.

Dovada despre acesta este pipăitā, căci ordonanțele de scăderi pentru 863, 864 și 865 le-am operat eu cu privilegiu cercetării actuale. Comunele abia mai potu găsi perceptori și aceștia nu stau mai multu de cătu unu trimestru, rămāndu și așia împovērați în datorii?

Multe comune s'au plānsu, și este unu adevēru, că nu li s'a ținutu în sēmă nici chiaru dorobanții și militarii ce erau contribuabili, rămāndu și pānă astăzi Comunele încarcate cu dānșii.

De ne vomu întorce, domnule Ministru, la controlurile districtulu, acestia fără conștiință nici pentru fiscul, nici pentru contribuabili facu recensemintele d'a călare și în 2 zile termină uă plasă, pôte vedea ori cine a asemenea grābnicie n'are se dea rezultate satisfăcătōrie, și cu tôte acestea rolurile noulu recensemāntu ce trebuia împărțite la comune la trecutul 1 Iuliu nu suntu trimise încă pînă acum prin Comune, rămāndu ca pārcălabii se percēpă totu dupe vechile roluri fără nici unu scādāmēntu.

Domnule Ministru, dēra fericitul Consiliu Județianu care iē atatea lefuri și nu e în stare se-și facă nici tablo de decimele județene ca se lu împărțā sub-prefecturilor și Comunelor, ca se cunoșcă d-ni sub-prefect și Perceptori Comunali ce bani au a implini; căci această necunoștință dă locu la multe abuzuri.

Domnule Ministru, de-mi dați voie se opinie d-a-și putea dișe că recensemintele se se facă ca mai înainte, din 5 ani în 5 ani și de persoane cu cunoștință; ele atunci se facu de uă comisiune compusă de deputatul districtulu, de Prefectulu, de uă persoană de încredere a districtulu; asemenea și scādāmintele se se facu pe trimestru era nu ca astăzi dupe 3 ani, se se simplifice comptabilitatea în cătu se se înțeleg de fie care, ne pētēndu unu sub-prefect pēde vremea cu a trece aceiași sumă în mai multe condici pe cātu vreme această operațiune o face totu elu. — Cu modul recensemintulu propus mai susu, s'arū face și uă economiă căci atunci arū fi de prisos acei controlori, care iau lefuri fără se de vre uă satisfacere de dreptate, căci dēnsii aducu încercături în socoteli; așia n'arū mai exista presupuse, rămășiți, și nici comunele nu s'arū derāpāna. Domnule Ministru, ca se vē dovedescu că, actuala comptabilitate nu servă de cătu pentru a încurca lucrurile se vē dā unu exemplu.

Plaiulu Telējenulu dupe bilanțulu ce'mî a datu d. Casier generalu, se cunoșce datoru fisculu în fața onor. Ministru de Finacie, numai din contribuțiuni directe pānă la 1 Ianuarie 1866, lei 140,357 pr. 25. Insa adevērata datorie nu este, precum am constat'ō, de cătu de lei 18,863 pr. 18,

mulu, și tôte aste frumoșe lucruri cari se punu în musică. Mē supun la această fără prē multu uritu. Dacă vre uă dată uă minune a sōrtei va împinge pe acestu principe în calea mea voi înscințā, și din doue care va fi mai surprinsă de această nu ve fi d-ta.

D-na de Sarens tăcea. Estella plecā capulu spre umēru, și surise. — Eu vedu bine că iubindu voi perde, urmā ea; însă nu sciu ce va căștiga această frumoșu necunoscutu.

— Cumu îți închipuiescu d-ta această?

— Caracterulu meî e așia făcutu în cătu imprudintele care ar da reshelu ānimei mele și 'lu va cuceri va trebui îndatā, și cu voiā fără voiā, se'mî de mână lui și se me conducă la altariu. Această ține pe cei sumeți la uă parte. Pînă atunci iubescu foarte multu pe d. de Sombreuse, și are totu dēna unu locu în casa mea, unu fotoliu unde nu'mi

place se ședă altulu. Elu vorbește bine și nu'și aduce aminte decātu de lucrurile de cari îi permite cine-va se'și aducā aminte. La cea intie vedere ori cine înțelege că elu are uă mare slăbiciune pentru totu ce n'are barba și nu pōrtā gherocū. Această e farmeculu seū.

— Danțiază?

— Nu.

— Atunci ce idee îi vine de a voi se mērgă la balu.

Uă mică nemulțumire se arată pe fața Estellei. — I s'a vorbitu de d-ta, dișe ea, și lui i s'a părutu ciudatū se ne cunoșcă pe uă persoană în jurulu căreia jumătate din Parisu se adunā.

— Astā jumătate e prē bunā. Atātu e totu?

D-na de Marsannes tuși incetū. — Ce mai vorbā, urmă ea, imi place mai bine se dișu lucrurile întocmai cumu suntu. Intre noi verbindū, credū că d. de Sombreuse sperā se întâlnescă

așia dar, etā nisce bani perduți plā-tindu-se am-ploiaților comptabili atātu din onor. Ministeru cātu și controlorilor din districte de vreme ce nu potu constata adosele și scăderile făcute chiaru în onor. Ministeriu.

Domnule Ministru, nu mai puicinu imi este de mirare că cei mai mulți din d-ni sub-prefect n'au nici garanțe în formă, această se atestā din nota Casierulu G-lu sub Nr. 1780 pe care v'o alaturu în originalu.

PROCESU VERBALU.

Astăzi la 28 Iuliu 1866 transportāndu-mē cu revisia în plasa Filipesci districtulu Prahova, am găsit pe d-nu sub Prefect dūșu în congediu fără se lase locu țitoru pentru primirea banilor fiscali; cu tôte acestea amu voitū se intru în constatarea rămășiților și în lipsa d-lui însă n'am pututu face această din cauza neregularităților următōre:

1. Pe anii 1863 1864 1865 și celu curentu n'am găsit nici registre de partiți regulate pe natura veniturilor, nici în registrele de amanunte regulate, partiți pe comune, în cătu n'am pututu cunoșce ce rămășiță figurēzā asupra fie căreia comune în parte.

2. Casa banilor pe 1866 ne adunată și ne trecutā în trinsa totale sumele primite de la perceptori.

3. Neliberate recipise perceptorilor pentru bani încasați de la 24 Maiu pînă la plecarea în congediu gāndu-se numai formate recipisele și ne tăiate din registru fiindu parte din trinsese și ne sub-semnate.

4. În registru de amānunte pe 1866 nu s'au văduțu trecutā nici uă sumă fiindu alb.

5. State de scādāmintu și de adosū au lipsitu cu totul astu-felu în cătu de și am voitū se procedu însu'mî la încheierea partițelor cu perceptorii spre a putea constata rămășițele, 'mî au fostu imposibilu a o face.

În fața acestor neregularități în fața aceste lipse totale de ori ce comptabilitate și ținere de scrip-te, regulate, am fostu silitu se mă mărginescu numai ale constata și în urmă m'am ocupat cu cercetarea oșebitelor iregularităților ce se arată mai josu.

a). D. Sub-Prefectul la plecarea a datu ordinu circularu prin comune se se adune bani și se'i ție pînă la înapoeze d-sele din congediu, dupe cumu se vede în copia din conceptu ce se alaturā. — Din această cauză perceptorul din comuna Ghirdoveni călcāndu-se de hoți i s'au furat lei 1500 dupe cumu a declarat densusu și ajutorulu primarulu de care era înscotit.

b). D. Primaru alu comunei Tirgu Filipesci a prezentat conceptulu subu No. 590 de la Maiu 28 cu care a înaintat la sub-prefecturā uă sumă de lei 1400 și altele subu numerile 591 și 592 de la Maiu 22 în suma de lei

7153 par. 5 pentru care sumă nu i s'a liberat pînă acum recipise nici macaru chitanța particulară de și acesti bani s'au văduțu trecuți în registru casei banilor,

c). La comuna Cocorāscă Mizilū sau văduțu înaintat la sub-prefecturā cu raportulu No. 284 din 9 Decembriu 1865 lei 1483 par. 19 și cu raportulu No. 54 din 12 Martiu anul curentu lei 3513 par. 23 pentru amindouă aceste rapōrte fiindu iscālitate de d. Drăgulănescu sub-prefectulu în condica de transportu, iar banii netrecuți nici în jurnalulu casei banilor, nici liberate recipise pentru dișii, și nici raporturile comuni nu s'au găsit în dosarile sub-prefecturi, aceste două sume se considerā prevaricate de d-nu sub-prefect.

Aceste neorindueli și prevaricații le am constatā numai în comunele ce au fostu convocate în număr de cinci, se crede însă ca totu asemenea voru fi esistind și în cele-lalte comune.

Pentru tôte cele de mai susu arātate încheindu-se acestu procesu verbalu în prezenta d-lui primaru elu urbei Filipesci și a d-lui ad-interim de sub-prefect, s'au sub-semnat de d-lor.

Comisarū C. G. Cantacuzino.
(Semnăți) Sub-Prefect ad-int C. Gr. Negrescu.
Primar urbei Filip. C. Ionescu.

Domnule Redactore,

Retrasu din arena jurnalistică de două ani trecuți, din cauza prodigiōsei creșteri a numerulu de neamici ce fiăcare dî imi procura, de și prin fōea ce redigiam n'am propagat de cătu acordulu, înfrățirea între partide, eram decisu a nu mai lua pana de cătu în casulu de a fi personalu provocatū. O stare însă de lucruri mai multu de cătu anormală, în care albulu se face negru și vice-versa, mē determinā a rupe tăcerea. În trecut, 'mî a fostu respectatā plăcerea de a vedea realizānduse apelulu ardinte ce făcēmu pe tōtā dîoa partidelor: extremele și-au datu mână! Eată cea mai mare din recompense la care pôte fi permis unu publicist se aspire! În prezente, fi-voiu atātu de ferice în cătu debil'mî pānă se pōtă degagia din încercăturile neadevărulu uă cestiune din cele mai simple prin natura și împregiurările de care a fostu încungiurată, și pe care pasiunile au înveninat-o pānă în punctulu de a se comite pentru dānsa unu vandalismu de care chiaru instigatorul lu astăzi rusescū? Nu o credū. Cu tôte astea, din punctulu de vedere că cea mai sacră din datorii este implinirea datoriei, vē rogū, domnule Redactore, se bine-voiti a da publicității următorulu articlu.

Primiți, vē rogū, asigurarea prea oșebitei mele considerațiuni.

St. Andronic.

Uă revoluțiune, unică în analele istoriei gintelor prin tactulu, prudența și liniscea esemplară cu care s'a o-

la d-ta unu personagiū cu care are afaceri, și la care nu voiesce se se ducă pentru a nu da prē mare importanță cererilor sele.

— Etā uă preferință ce mē flatēzā, și 'i mulțumescū că mē socote uă liniă de unire.

— Nu depinde decātu de la d-ta se credi că te-a văduțu, și mōre de amoru pentru ochii d-tale cōi frumoși.

— Al glumesci astu-felu?

— Cāte uă dată... Apropositu d. de Sombreuse e forte uritu.

— Eroulu d-tale nu danțeză e uritu, elu nu vine la mine pentru mine!... Îi minuatū! Așia dar, păstrēdāți-lu, te rogū, și nu-l mai permite se părăsescă acelu fotoliu unde nu-ți place ca unu altulu se se aședă.

Prē-bine, respunse d-na de Marsannes; pentru această 'i voi aduce mână pe d. de Sombreuse.

— Cumu ț-i-o plăcea, esci înscințiată. Dacă mână voi merita prenumele de mārū verde care mi s'a datu, imi spelu mânăle. (Va urma.)

perat, și pe care Europa monarhică a admirat-o în toate fazele ei, s'a produs în noi în 23 Fevruariu trecut. Ea a eclatat într'unu timp când cabinetele, desesperate de inerția, de corupțiunea noastră, începuseră a se gândi la Principatele de la Dunărea de Jos ca la unu lucru de dat în schimb pentru preîntâmpinarea reshelului eminente de care se aflau amenințate.

Abila și infatigabila elită de bărbați aflați la putere, seiu profita de momentul contemplării în ecstas alu potențailor, spre a le smulge într'unu mod tacit recunoșterea faptului implinit, și, printr'unu tactu politicu din cele mai eroice, reuși a traduce în realitate cele mai dulci visări la care Românii abia cutesau se aspire: Viitorul țerei liniscit și fără sguduituri politice este asicurat!

O nouă Constituțiune spre abolirea celui mai rușinosu codiciliu ce a existat la uă națiune vre uădată, a cătat se se elabore, și, printr'unu spirit de înaltă prevedere politică, totu odată și de celu mai eficace remediu la stăpîrea flagelului ce bântue societatea, mai alesu pe cea de poste Milcovu, a trebuit să se insere în noua Șartă emanciparea Israelitilor.

A da drepturi politice avuților și celor cari se bucură de mișlocel unei existenți asicurate, fie de ori ce ritu, este a'i constituii solidar de viitorul patriei lor adoptive, este a chiezasui prosperitatea țerei prin noii elemente puternice pline de emulațiune de a'i fi în totu modulul folositoare, mai alesu că noii chemați la ospățulu naționalu nu aveau a regreta uă patrie primitivă.

Avantagiulu imensu ce ar fi decursu pentru națiune din această condescendință politică, era dreptulu ingerinte gintelor de a-și curăți țera de individe perniciose societății, puiudu în execuțiune legea vagabondagiului. Cestiunea, eminenta politică, chiaru dacă ar fi fostu trasă pe terămulu religiosu de către cei interesați a o denature, ea ar fi aflatu unu scutu impenetrabilu în marea toleranță a națiunei contra ori căria tacșări de fanatism, și, prin dare de dreptul părții cei sănătoșe, flagelulu ar fi dispărutu fără întorcere.

Reacțiunea care, în fața marelui acti din 23 Fevruariu, remăsese în stupefacțiune, începu a reveni din primul ecstas și a căuta prin toate mișlocele se întunece splendorea aureolei bărbaților cari au fostu sufletulu acestei miscări, splendore pe care presa europeană o făcea se străluce din și în di mai multu. Ea credu timpul oportun d'a aștia fanatismul maselor, ocașiunea propice de a splota credulitatea glătorilor; ea impinse lucrulu pînă la unu vandalismu fără esemplu în trecutulu și presintele națiunii, a acestei națiunii care, în 1848, prin proclamățiunea sa anuncia Europei în modulul celu mai oficialu emanciparea națiunei israelite.

Represințațiunea națională, amăgită prin propaganta reacționară care străbătea în totu locul, a cătat se sus-tragă din Carta noastră Magnă, celu mai mare, celu mai progresist Art. care, din preună cu acela alu abolirei morții, a făcutu totu deuna din România țera cea mai înaintată în civilizațiune.

Reacțiunea nu s'a opritu aci. Voindu a profita de efectele produse din amezela celor fascinați de dinsa mers până la escosul de sfruntare d'a face se circule uă petițiune prin care se se ceră espatrierea a doui din acei bărbați cari în noștea de 23 Fevruariu ne au datu la toți uă patrie, ce fără acea revoluțiune ar fi fostu acum apanagiulu unia din puterile aflate ođi în luptă, tocmai pentru preîntâmpinarea acestei lupte; se se ceră isgonirea pentru totu deuna din țera a doui din acei cari prin espunerea vieții lor

au asicurat totu viitorul țerei, dezvoltând unu noiu tactu politicu pe care-lu au ridicat până la înălțimea virtuții! Reprobarea ce află pretutindenii făcu se remăe fără urmare incalificabila petițiune.

Nu ne amu propusu a face panegiricul unor bărbați cari sciară a se ridica la uă înălțime mai presusu de ori ce elogi și unde blamulu nu-i pôte atinge; ei au consciința faptulu lor, și toate câte se dicu în sferale de dinjosulu lor, nu au puterea de a'i impresiona; numai istoria e care mai are trebă cu dînșii; ea își va implini misiunea cu imperturbabila sea imparțialitate transmițându posterității atâtu faptele lor câtu și machinațiunile celor ce se bucură astăzi de unu triumfu din cele mai deșădătoare. Ceea ce ne propunem este a întreba de cei cari prin pana și uneltirile lor denaturară lucrurile: Care din cele două situațiuni e mai preferabilă, aceea de a concede drepturi politice treptat acelor dintre israeliți cari, prin onorabilitatea vieții lor ca cetățeni aru da probe că le merită, și prin această chiaru a avea dreptulu de a curăți țera de jidani, adevărată plagă a societății, sau a nu da nimenui nimic și a rămănea pentru eternitate cu tota masa leproșilor în țera? pentru că, în urma celor uneltite de voi, totu suflarea o-vreacă din Principate se află pusă sub protecțiunea da dreptu a unia din cele mai mari Puteri ale Europei, și nici unu singuru individ nu mai pôte fi espulsu.

Responsulu, ori care ar fi, nu ne preocupă; avemu convicțiunea adevărulu, și unanimitatea preseii europene care pledază cestiunea în sensulu acestu adevăr, ne întărescu pe deplin în convicțiunea noastră. Ceea ce face a ne îngrijii este că ați creatu țeri uă pozițiune politică din cele mai dificile denunțându-o în ochii Europei de incultă, de retrogradă și însuși de barbară. Prin demarșu vōstru ați trasu asupra vō uă responsabilitate imensă către posteritate, și națiunea, revenită din erorea momentană, va fi teribilă în resbunarea ei.

ANASTASIE PANU

(Veți No. de la 13, 14, 16 și 17 Augustu.)

Ministrulu dreptății, alarmat că toți cei lași, aruncă unu feliu de inciclică, unu feliu de escomunicat în contra cuvintelor noue, prin circularea No. 5093 din 17 Noembrie 1847 unde se pronunția că mai multe Tribunale, se „slujescu de cuvinte necunoscute pînă „atunci în dialectulu (!) național, cari „străine fiindu de cunoscința obștei, aducă indoielnică înțelegere a lucrărilor etc. . . . Deci: spre inlețu- „rarea unor asemine necuviinți care „pōtū aduce schimonosirea limbii, și „fiindu că nu este ertatū a se preface „limba oficiale întrebunțiatu în Regu- „lamentu și acturile ecăruierei, nici „ca judecătorii se se facă acadamicu, „Tribunalele pe viitoru se nu se mai „slujescu cu cuvinte necunoscute în de „obște, căci la din contra se voru su- „pune respunderii pe mādularile tribu- „nalulu care pe lingă limbă țerei nu „voru prețiu și porunca această 1).“

Semnătū N. Suțiu . . . Inse Panu, cu toate observațiunile ce i se făcură și chiaru personalu de la mai multe locuri înalte, pentru stilulu celu romanisatū, cu toate satirile, remase statornicu în calea pe care intrase și respunse tutulor cu demnitate și dovedu ca prin curățirea limbii, nu numai că nu se făcea vr'uu reu, ci din contra bine, — aducēndu de probă stilulu elegantu și curat ce întrebunțiază cancelariile celor lalte Statu Europeane stilu și cuvinte care sunt adopte chiaru în Regulamentu, care adoptase cuv-

1) Veți Buletinulu Oficialu alu Moldovei pe 1847, Decembre și colecția II-a a desleg. pag. 255.

tele: Departamentu, ministru, directoru, administrațiune, reciproc, proprietaru, militaru, rezervă, tribunalu, poliție, criminalu, seție, ecstraordinaru, deputatū, corporație, inspectoru, generalu, doctoru, veterinaru, religie, privilegiu etc.

În adevăr, dicea Panu, pentru ce ar fi fostu ertatū numai Regulamentulu a'și plămui uă limbă oficială din dictionarele latine, și mie nu'mi este ertatū a merge pe urmele lui? Căci dacă a adoptatū Polculu în locul Regimentulu, apoi în Polcu au priimitu batalionulu escadronulu, rota, majorulu, capitănul și păstră pe naționalulu Spataru de la italianulu spada, în capulu tutulor oștirilor țerei.

Și'n cestiunea limbii, ca și'n acea a jurisprudenței, ca și'n acea a autorilor clasici, — la a căroru studiu se deda elu ori de câte ori îl rămănea uă oră liberă de ocupațiunea, Panu scia merge în șirū cu spiritulu secului, cu propășirile limbii și a filologiei. — Elu provocă circularia ce am estras'o mai susu. — Circularia provocă agere observațiuni, sarcastice critice, ironice aprobări din partea diariscilor și a limbistilor. Ei întorșeră argumentele Ministrulu chiaru în contra ministrulu. — „In adevăr, dicea gazeta de Transilvania 1), acumū Buletinulu numai era de înțelesu, necumū pentru simplii țeran dar nici pentru alți trecuți prin 2-3 școle; Rospiscă, cinovicu, sin, procioclu, velu, radavoi, otnoșenie, respolojenie, obisnenie, și uă sumă mare de alte smanenū iscalituri și mājiturū, pe care canceliștii nu atâtu din neștiința, câtu mai cu semă din uă grețioșă și prea servilă poftă de a maimuși tesa în concepturile lor, nu mai puteau fi suferite și susu atinsa poruncă corespunde la cea mai curată și vine dorința a publiculu.

„Prea frumos! Judecătorii se invețe și ei limba națională ca se nu aibă atâte pestrături străine erū nelăindū pe cine-va capulu, se se încredă altor capete mai mature și mai iscusite.“

S'a pusū apoi Slavo-filoru această întrebare: Cândū cărturarii nostrii au priimitu negura cuvintelor barbare, atunci nime n'au deschis gura, ci s'au mărginitu a se ține, ca orbulu de gardu de toate frase străine pe care ne'amū invețiatu a le scălcea din nēmū în nēmū ca automații. — Diceți că curățirea limbii va jeni pravoslavia, ca slavonizarea, ei va întări eredința? Dumneșeu se va ierte păcatulu ce faceți pe nesciința. — Diceți că nu înțelegeți referatul spusne-ne de unde ați invețiatu ce vra se dică Doctadulū?

Pe tonulu acesta curse polemica 2) limbistică mai mulți ani. Panu susținutū de presă și opiniunea publică, pășia pe calea ce'și însemnase urmând a infesta autoritățile și judeciele cu romāno-latinismul lui; — limba oficială continuă a se curăți totu mai multu, până ajunse acolo unde o vedemū; iarū circularea d-lui ministru remase ad-acta, spre a proba uă dată mai multu că dacă circulariele nu suntū în stare a face uă revoluțiune politică apoi cu atâtu mai puciu, potū ele popu uă revoluțiune morală.

Toțe aceste circularie, satire și inpuțări oficiale, în loc d'a face reu lui Panu, îi face unu bine. A arota unei țeri întregi pe unu singuru omū hăititū astū-felū din toate părțile era a aprinde curiositatea și simpatia. Ajunsesse lucrulu la aceea că acumū nu era casu complicatū și seriosu, nu era procesu vechiu, strevechiu, greu de descurcatū, unde Panu se nu fi fostu cerutū de părți, și trimisū de guvernū, vrēndū nevrēndū, în comisiuni locale.

De-a pururea aceste însărcinări erau îndeplinite de dēnsulu în chipulu celu mai înpăcătorū, pentru ambele părți. — Așia a fostu procesulu Comisulu Va-

sile Vircolici din judeciulu Tutovei, alu Doctorulu Lafari și a moșnenilor Bălabănesci, ce de sumă de ani se otărise și nu se mai puteau aduce întru împlinire 1). În viața lui A. Panu, vedemū repetindū-se acelu factu pe care-lu găsimū relatatū de Plutarque în viața lui Aristide.

„Pronumele de dreptu, făcuse, în „cătū-va timpū, din Aristide, obiectulu „bunei voinți generale. Inșă elu fini „prin a'și atrage, în cele dupe urmă, „invidia. Cu deosebire Themistocle nu „înseta de a respindi în poporū că A- „ristide, însușindu-și cercetarea tutu- „loru causerorū, — celebre negreșitū — „chiaru prin această a ucisū tribunalele, „și că prin urmare, fără ca se'i fi prinsū „cine-va de veste, și a formatu uă mo- „narchie care, spre a se susține, n'a- „voa nevoie de sateliți 2)“ Și se nu scōtă cine-va că A. Panu, n'a avutū și elu adversarii sei mortali, Themistoclii sei detractori, — și nu'i trebuia decât a fi numitū la 1861 mare vis-ternicū, ca asemine lui Aristide, se'i dovedescă de considerabile sustracțiuni din banii publici, nu numai pentru timpul administrațiunii sețe, ci și din anii trecuți și cu deosebire pe acelu modernu Themistocle:

„Omū înțeleptū d'allmintrele, darū care nu era slăpinū pe mâna sea 3)“ . . .

Acuma meritulu și renumele lui Panu ajunsesse în culmea aceea, în cătū Mihai Sturza Vodă, se'și permiță a crede că-lu va putē întrebunțā cu folosū, ca pe unu vilu instrumentu, la sevirișirea mtrșavelorū sețe scopuri de Satrapū și Tiranū.

Alu treilea periodu de cinci ani alu lucrărilor Obșteșii Adunări a Moldovei se împlinise, și uă nouă Adunare urma a se alege. — Colegiile electorale se convocară în toamna anulu 1847. Panu priimi ordinu de la Domnū ca se voteze însuși și se întrebunțeze totu influința lui pentru alogerea unor mărșavū sateliți Domnescu, a unui miserabilu de acia care, de la 1834, data suirei pe scaunū a lui Sturza-vodă, — nu făcuse decât a dice Amin la toate hoțiile ce esasperau țera. — Inșă generosulu Panu, de și scia ce-lu astōptă, cândū n'aru urma poruncii Domnesci, de și subalternu dependinte în totu momentul de grația Voevodulu, inșă, nu cădu în genunchi, nu esclamă: fiat voluntas tua! ci găsi în sine tota țaria morale spre a lucra nu cunū îi porunca Domnulu, ci cumū îi dicta consciința, interesulu patriei și alu binelui publicu. Elu respinse cu disprețu avansurile ce i se făcură punându-se în perspectivă ranguri și funcțiuni mai înalte, și mână pe tiranū la dșele poetulu:

„Eu nu'ți ceu în parte nimicū pentru mine; „Șortu'mi eu-a mulțimii ași vrea se o unescū: „Dacă numai asupră'mi nu poți s'aducī vr'uu bine „Eu rișū d'a mea durere și o disprețuescu. 4)“

În adevăr, din urna alegerilor urmate la Huși, în loc d'a eși completantulu candidatū alu guvernulu, se alese bătaiosulu D. Lascar Rosetti, membru alu opozițiunii și unulu din cei mai avuți, mai inteligenti și mai independinți boieri ai Moldovei. Astă-đi, după 20 de ani, Domnia Sea, totu astū-felū este privitū în țera și această este indestulū a justifica votulu lui A. Panu. Inșă, pe timpul aceia, cine de la putere, se uită la onōre, la inteliginția, la independința? . . . Treba era pe pleacă și vai de acelu care ar fi cutezatū a se așine în calea locomobilei Domnesci, ce sbura pe sinele jafului și a ale demoralisării în puterea aburilor! Elu ar fi fostu sdrobotū. Sdronitū fu și Panu. Fiă! Dar cumū ar fi putut elu lucra altū felū cândū tabloulū stării celei mizerabile a țerei, tablou pe care l'am

1) Gazeta de Transilvania din 10 Iuniu 1864
2) Plutarque, in vit. Aristide.
3) Vers iambicu estrasū de Plutarque din vre uă comedie perdută astă-đi.
4) G. Alexandrescu, anulū 1840.

descrișu, și care de la 1840 încōce se mai agravase, era de faciă în-intea-lu??? Fără cercetare, fără judecată, fără a i se da ascultare sau timpū de apărare, elu este destituitū, arestatū, trinitū în căruță de poșă, esilatū la Galați și aruncatū în întunecimea temniților unde fu maltratatu în modulul celu mai brutalu, mai multe luni. — În timpul lui Aristide Atenianulu, neamicul Paru fi condamnatū la ostracismū! Inșă Mihai Sturza nu era atenanu. Elu scia se sdrobotescă corpulu și se corupă sufleteșu cū pulea. — Panu încă presimțise furtuna ce venia și nu se dedu în lături dinaintea ei. Elu era d'acei omeni cari credū că „nimine nu perde nimicū, încătū timpū nu sacrifică principiele sețe; . . . iarū adeverații învinși suntū acei ce 'și vindū consciința.

Inchiderea și maltratarea cea brutale a lui Panu, a indignatū pe tota țera și a constituii unulu din capetele de acușățiune, ridicate de partita națională a Moldovei, în contra tiranilor lui Mihai Sturza, în memărabilele evenimente din 1848. Iată ce citimū în uă broșură de la 1848. „In ochii lui „Mihai Sturza, cinstea omenilor, și „curanța personale și păzirea forme- „lorū suntū nesocotite . . . precumū se „dovedesce prin arestarea, închisōrea „și maltratarea neomenșă ce s'au fă- „cutū Domnulu Panu, președintele de „Huși, fără cercetare formală, și fără „nici uă hotărre pravilicescă. Domnulu „Panu a fostu pedepsitū pentru că ne- „voindu a'și vinde cugetulu stăpini- „rei, a alesū de deputatū pe d. Lascar „Rosetti, ce este cunoscutū de omū cu „iubire de patrie 1).“

(va urma).

1) Veți Protestațiunea Moldovei, supserisă de d. V. Alexandri, în numele comitetulu alesū de obște. Maiū 1848.

INSTITUTULU GIANELONI

(Colțea, strada Vestei No. 13.)

Basile solide pe care este stabilitu Internatulu Gianeloni au fostu totu de una probate prin concursulu părinților cari au bine-vōitū a'i confia educațiunea filorū d-lorū. Pentru a se face mai demn de această onōre și a merita satisfacțiunea Onor. Ministeriū alu Instrucțiunii publice care-lu-a acreditatū cu burserii primari ai Statulu, directorele a introdusu astăzi reformele prevădute în noulu Prospectu, reforme proprii unei instituțiuni de prima ordine cu care va corespunde, până la esigința, cu acceptarea părinților.

Programulu învățământulu publicu este în vigoare. Pentru asicurarea conformității studiilor obligătorie, personalulu este compus de institutorii Statulu, atâtū pentru clasele primare, câtū și pentru repetițiunea celor gimnasiali. Limbele străine și artele de agrementū suntū predate de profesori distinși; dera limba franceșă, ca dominantă a institutulu, este impusă cu rigurositate și în exercitiu continuu cu pedagogi franceși în totu timpulū și loculu.

Scolarii depunū esamenile generali chiaru la școlele publice, se premiață la ministeriū și primescū ca elevi regulați, certificatele lorū de la autoritățile scolare. Raporturile d-lorū comisari esaminatori, constatū progresulu elevilor la studie și la moralitate, și ale comisiunii medicale, complectă curățenie, îngrijirea sănătății și buna ținere a institutulu și a copilorū, dāndu-li-se menagiamentele reclamate de etatea și temperamentulu fii-căruia, specialiminte pentru cei mai mici cari suntū obiectulu unei atențiuni particulare a d-ei Gianeloni ce încōngiără pe toți elevi de îngrijirile sale adeveratū materno.

Intrarea va avea locu de la 16 August până la 1 Septembrie. Prețulu internatulu este de 60 galbeni pe anū. Demi-internatulu va plăti 36 și esternulu 24 galbeni. Se va face concesione părinților puciu avuți și celorū ce vorū așea mai mulți copii de uă dată. Condițiunile de admișiune trusoulū necesariū, planulu, studiilorū în genere și regulelele stabilite suntū prevădute în Prospectu care se pōte procura de la pensionatū. (393 14) Directorele, R. GIANELONI.

ANUNCIU.

UNU JUNE care posede cunoscinți întinse de comptabilitate se oferă ca comptabil seū secretar la vr'unu comerțulu, ori pe lingă altă întreprindere comercială; totu d' uădată se însărcinēșă cu facere de petițiuni de totu felulū către ori-care autoritate.

Posede acte oficiale de capacitate și onestitate. Doritorii potū lua informațiuni de la Redacțiunea acestei foie.

ANUNCIU.

Sub-semnatul inspirat de sentimentul ce nutrește pentru progresul junimei și îndemnat de mai multe persoane onorabile, s'a decis a reîncheia Institutul său de băeți, care din circumstanțe nedependente de voința sa, a stată cătu-va timp în suspensă.

Anunțându cu onoare acesta a sa decizie, nu crede oportuna a se recomanda Onorabilului Public prin fraze și promisiuni pompoase, fiind de notorietate publică atât experiența sa despre modul cu care trebuie a se dirige un bun institut, cât și zelul ce a desvolat pentru utilitatea societăți prin educația și instrucția copiilor.

Pe lângă cele ce promise sub-semnatul relativ la instrucția și educația copiilor, are onoare a arăta, că și-a depus toate silințele ca acest Institut să se prezente și totu cota ce confortabilul și igiena reclamă. Unu local vast, reparat din nou, cu curte și grădina spațioasă, și situat în centrul Capitalei este deja închiriat și preparat a se pune la dispoziția Onor. părinți de la 1-ii Septembrie viitoru.

Fiindcă din experiența sa cunoște, că unu din d-ii părinți doresc ca copii d-loru se-și primescă atât educația cât și instrucția în Institut, car alți preferă ca copii d-loru se urmeze pentru instrucția la gimnasele publice, a datu unu organizare Institutului său care va putea satisface dorințele tuturor, determinându despre acesta prin unu regulament detaliat ce se va prezenta d-loru vizitatoru.

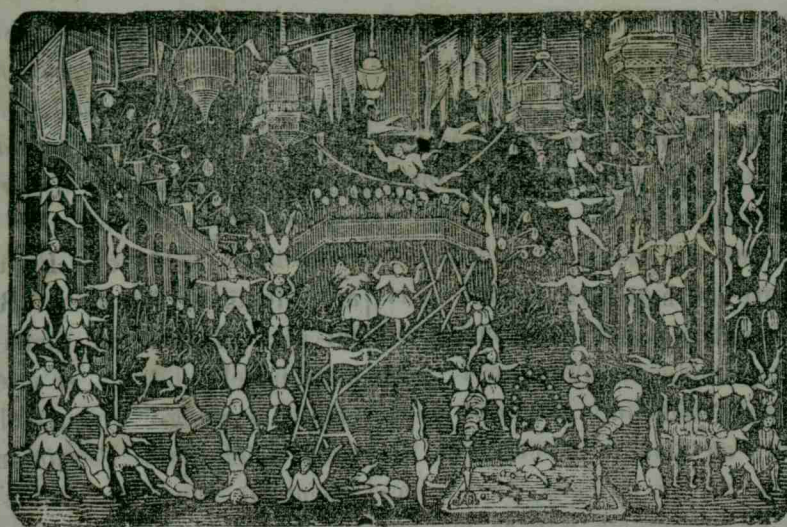
Prețul recunoscut de sub-semnatul indispensabil pentru unu fidelă realizarea promisiunilor sale și mulțumirea intru toate a Publicului, este pentru studenți interni în ambele casuri aceleași, de galbeni C. C. 55 pe anu, pentru demi-interni 32 și pentru externi 20 galbeni 6. Ear pentru studiu special de musică, limbă streine, peste cele predate în școlile publice pină la clasa a treia gimnasială exclusiv, sau ori ce altu voru dori d-ii părinți se studiese copii d-loru, se va regula prin osebăit înțelegere.

Cei ce doresc a avea de acum în informații mai detaliate sau veri unu înțelegere în astă privință, sunt anunțați că potu găsi pe sub-semnatul la domiciliul său actualu. Calea Belvedere No. 52, caru de la 1 Septembrie în localul destinat pentru Institut, Suburbia Brezoianu, Colorea de Roșu Calea Belvedere No. 12.

No. 397. De 3-4. A. TABACOPULO.

Ua mașină noă, de TREERAT De acumu trei De inchiriatu. De acumu trei din fabrica d-lui Ramsoms, este libera, și se află la fabricantul Valer pe ulița Fărăstrăului la No. 121, acei cari voru avea trebuință de tratat se se adreseze la numitul Mașinist.

No. 401 3-24. No. 403. 3-74-r.

CIRCUS SUHR

Piața Costandin-Vodă. Joi la 18 Augustu 1866,

MARE REPRESENTAȚIE DE GALA

In călăria înaltă dresura Cailor și gimnastică; dintre piesele alese ale Programei cele mai însemnate sunt pentru prima oră,

„Enir“ armăsarul Arabescu dresat în libertate reprezentat de Suhr.

„Jokko“ Maimuța Brasiliană pantomimă comică, executată de mai mulți domni.

„Le Trois Gladiateurs“ exercițiu gimnastic extraordinar pe 3 cai, reprezentat de d-ii Cristens Glasen și Pikardi.

„Pentru prima oră o Nopte în Peking“.

său Bilciul Kinesesk, reproduș în 30 de figură gimnastice, de toți membri Societății.

Deceptulul la 8 ore seara. C. SUHR

Pensionatul Buchholtzer. Cunoscutu că Internatul va rămănea totu sub administrația mea și cursul va începe la 16 ale curente. Carol Buchholtzer.

(396) 3-24.

D-ra FANY GULOTEN RENUMITA SOMNAMBULISTA

Care în mai multe orașe și reședințe din 3 Continente, a scituit a atrage admirația, sosindu aici, cu ocazia trecerii sale la St. Petersburg, va rămănea pentru cătu va zile, are onore d'a înscința p. t. publicu că:

La Hotelul Concordia No. 10, va da ședințe la onor. Public, cari voru voi a se încredința de arta sa, invitându-i d'a-i face întrebări în momentele somnului său magnetic, fie din TRECUTU, PRESENTU sau VENITURIU. Pentru bolnavi nu respunde.

Honorariul pentru unu costione este d'unu ico-sar, pentru unu conversație mai mare 1 galb. iar pentru unu sesiune d'ua jumetate oră 2 galbeni.

Intrebările trebuiesc făcute cu seriozitate și în limba franceză, italiană, română, rusă sau germană. Orel de consultație este de la 10-2 a. m. și de la 3-8 p. m.

Onorabili vizitatoru potu veni în companie sau singuri.

D-ei este și la dispoziția d-loru care doresc a o consulta la d-loru acasă, honorariul atunci d'ua companie de 5, 6 persoane este de 5 M-ile Guloten, speră că va rămănea admirată ca și în cele-lalte orașe, cându Onor. Public va sci a profita de puține zile ce va rămănea aci, încredințându-se de puterea ei somnambulistă.

No. 400. De 2-r.

DE 1-ia CALITATE

HAN GHERMANY

45 LEI SUTA DE OCA

NEY et. C-NIE

No. 398. De 20-24.

NUOULU MAGASINU DE COLONIALE, MEZELICURI, VINURI, LIQUERURI, ETC. A LUI PETRACHE IOAN

(HANULU SERBANU-VODA No. 19 et 20. LA JIANULU.)

Subt-insemnatul desfășurându-mă de tovarășia ce am avut în timp de 5 ani cu d-lu Păun Popescu în Magaziul de lângă Pôrta Hanului Ziktar. Am deschis acestu nou Stabilimentu suptu propria mea firmă. Pe care cu respectu viu a-lu recomanda înalte nobilim și onorabilul Public, asortat cu toate felurile de articole COLONIALE, PRODUCE ALIMENTARE, MEZELICURI STREINE și INDIGENE, ALUATURI PENTRU SUPE, LIQUERURI FRANȚOZEȘTI, VINURI de BORDO, ȘAMPANIA și VINURI de GRECIA, RACHIU de HIO și altele toate de calitatele cele mai superioare și prospete.

Suptu insemnatul după unu lungă esperiență ce amu făcutu în profesionea, speră că voi putea fi domnu de a satisface pe toți onorabili d-ii vizitatoru ai Stabilimentului meu, atitu cu bunel calități ale mărfuriloru cu preferințele cele reduse precum și cu serviciul celu mai onest.

Facu daru a mea plecată invitație

PETRACHE IOANU.

NB. Am primitu și Vinuri Negre Unguresci și Indigene cu ocau și cu butilii, și felurite ape minerale de la adevăratele izvoe precum și adevărate Iere Negre de Taiganu.

No. 357 24-24

Table with columns: BURSA VIENEI, MIȘCARILE PORTULUI BRĂILEI, and various market data.

MEDICAMENTE FRANCESE RENUMITE!!! Preparate de GRIMAULT și Co, Pharmaciani A. S. I. principele Napoleon

PHOSPHATU DE FERU DE LERAS Pharmaceutu. doctoru în sciinte.

PEARĂ UNTULU DE FICATU DE PESCE SIROPU DE HREANU IODATU GRIMAULT SI Co, PHARMACIANI LA PARIS

ELICSIRU DIGESTIVU DE PEPSINA GRIMAULT SI Co, PHARMACIANI LA PARIS

INIECTIUNE SI CAPSULE VEGETALE DE MATICO GRIMAULT SI Co, PHARMACIANI LA PARIS

BOALELE DE PIEPTU! SIROP DE HYPOPHOSPHIT DE VAR GRIMAULT SI Co, PHARMACIANI LA PARIS

Cură nouă exclusiv vegetal, preparată cu frunde de Matico, unu arbore din Peru, pentru tănăduirea repede și fără excepție a sculamentului și scursorilor de ori ce natură, fără teamă de restringeri de canalu sên de înlămațunea mațelor.

HAPURILE SI ALIFIA HONIG LA DOMNU HOLOWAY SIPIERIA NAȚIONALE

CIMENTU ADEVERATU de PORTLAND LA MAGASINULU IOAN ANGHELESCU. (Calea Mogoșoeci vis-a-vis de Palatul Domnescu.)

WINU NEGRU & ALBU, TAMAI OASA. PELINU NEGRU, de 3, 4, și 5 ani din cele mai renumite vii de la Drăgășani et Negoțin (Sirbi) se află de vânzare la sub-semnatul eu butoiu, și a se pune la butilii sau cu ocau.